

Handläggare
Carin Larsson
Telefon: 08-508 35442

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 15 december 2015

Ärende 13

Rapport av uppdraget "Övergripande riktlinjer för flyktingmottagande i Stockholms stad"

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner rapport av uppdraget "Övergripande riktlinjer för flyktingmottagande i Stockholms stad"

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden fick i stadens budget för 2015 uppdraget att ta fram övergripande riktlinjer för flyktingmottagandet i staden. Ärendet har beretts inom enheten för flykting och nationella minoriteter som tillhör staben för utveckling och utredning.

En stadsövergripande styrgrupp tillsattes för uppdraget. Styrgruppen konstaterade att ansvaret för stadens flyktingmottagande är fördelat på ett flertal aktörer, men att berörda aktörer har former och antagna riktlinjer för sitt arbete. Behovet var istället att i första hand att tydliggöra den ansvarsfördelning som finns i staden. Bedömningen var att det först och främst behövdes ett underlag i form av en kartläggande rapport för att spegla rådande organisation och strukturer.

Förvaltningen har i samband med rapportens kartläggning uppmärksammat att det finns utvecklingsområden, framför allt när det gäller samordning och välkomnar därför det uppdrag

kommunstyrelsen fått i stadens budget för 2016 om att skyndsamt genomföra en översyn av flyktingmottagandet.

Bakgrund

Rapporten har tagits fram i enlighet med Stockholms stads budget för 2015 där uppdrag ges till arbetsmarknadsnämnden att tillsammans med berörda nämnder ta fram riktlinjer för stadens flyktingmottagande.

Ärendet

Arbetet påbörjades i mars 2015 då ett direktiv för arbetets utformning togs fram. Direktivet bearbetades därefter i den stadsövergripande styrgrupp som tillsatts av Arbetsmarknadsförvaltningens tillförordnade förvaltningsdirektör. Styrgruppen bestod av stadsdelsdirektörer från stadsdelsförvaltningarna på Norrmalm och Södermalm samt i Spånga-Tensta och Skarpnäck. Berörda fackförvaltningar representerades av förvaltningsdirektören, en avdelningschef och en enhetschef från Arbetsmarknadsförvaltningen, förvaltningsdirektören från Socialförvaltningen samt en grundskolechef från Utbildningsförvaltningen.

Styrgruppen konstaterade att berörda aktörer inom staden som på olika sätt arbetar med målgruppen nyanlända har former och antagna riktlinjer för sitt arbete. Däremot konstaterades att många av aktörerna saknade en heltäckande bild av flyktingmottagandet i Stockholm och det ansvar som vilar på andra än den egna förvaltningen. Behovet var därmed i första hand att tydliggöra den ansvarsfördelning som finns i staden. Utifrån detta gjordes bedömningen att det först och främst behövdes ett underlag i form av en kartläggande rapport för att spegla rådande organisation och strukturer. Eftersom begreppet flyktingmottagande inte är ett tydligt avgränsat område, gjordes ställningstagandet att rapporten även översiktligt skulle beröra olika grupper av nyanlända som stadens verksamheter kommer i kontakt med. Rapporten ger sedan en fördjupad bild av det kommunala mottagandet av vuxna och familjer som fått uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande och som omfattas av Förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Definitionen innefattar alltså den grupp som bosätter sig inom kommunens gränser och som omfattas av nämnd lagstiftning. I Stockholms stad är gruppen till största delen de som bosätter sig i eget boende och består därutöver endast till en liten del av de individer som på ett mer organiserat sätt- med bland annat anvisad

bostad - tas emot inom stadens organisation, i praktiken ordnat av socialförvaltningen.

För ensamkommande barn finns sedan 2011 i staden av kommunfullmäktige antagna riktlinjer och därför berörs mottagandet av den gruppen endast i korta ordalag.

Kunskap om olika aspekter kring stadens flyktingmottagande hämtades in genom möten och samtal med stadens interna aktörer likväl som externa samarbetspartners. Relevanta lagar, förordningar och andra styrdokument samlades in för en att få en översiktlig bild av vilka regelverk och överenskommelser som på olika sätt styr hur staden arbetar med flyktingar och andra nyanlända, både på ett nationellt, på ett regionalt och på ett lokalt plan.

Under 2015 fick flyktingfrågan ökad aktualitet och tyngd, vilket inom staden bland annat har inneburit att kommunstyrelsen i stadens budget för 2016 fått i uppdrag att skyndsamt genomföra en översyn av flyktingmottagandet i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, överförmyndarnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden samt Stockholms stadshus AB. Syftet är att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom enheten för flykting och nationella minoriteter som tillhör staben för utveckling och utredning. En stadsövergripande styrgrupp har medverkat i arbetet. Styrgruppen har bestått av stadsdelsdirektörer från stadsdelsförvaltningarna på Norrmalm och Södermalm samt Spånga-Tensta och Skarpnäck. Fackförvaltningarna har företrätts av den tillförordnade förvaltningsdirektören, en avdelningschef och en enhetschef från Arbetsmarknadsförvaltningen, förvaltningsdirektören från Socialförvaltningen samt en grundskolechef från Utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För att möta de krav som ett ökat flyktingmottagandet innebär behöver staden identifiera och se över flera utvecklingsområden, både i gränssnittet mellan staden och externa parter och mellan stadens interna aktörer som på olika sätt arbetar med flyktingar eller andra nyanlända.

Rapporten visar att ansvaret för mottagandet av flyktingar idag är uppdelat på flera olika förvaltningar i staden. Det finns idag inte heller någon entydig samordning av arbetet i staden då ett visst

samordningsansvar ligger på flera förvaltningar. Det finns därmed behov av att förtydliga och utveckla samordningen kring frågor som rör flyktingar. En förbättrad samordning skulle på sikt resultera i en större tydlighet, både i den interna och den externa kommunikationen och öka förutsättningarna för en etablering av nyanlända som kan bidra till den sociala hållbarhet som staden behöver när antalet nyanlända i staden ökar.

Rapporten identifierar också behov av att en tydlig kunskapsresurs utvecklas- en arena för erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning som kan bidra till en gemensam syn och ett helhetsperspektiv på arbetet med nyanlända. Tillgången till en gemensam kunskapsresurs kan förutom en ökad trygghet i den professionella rollen som exempelvis socialsekreterare, även bidra till att staden ökar sina möjligheter till en långsiktig och forskningsbaserad kvalitetsutveckling inom området.

Förvaltningen uppfattar att en rapport med tillhörande kartläggning av stadens ansvarsfördelning varit fördelaktig för att få en överblick över rådande organisation för mottagande av flyktingar och andra nyanlända i staden. Former och riktlinjer för arbetet i dess olika delar fanns redan, men en karta över organisationsstrukturen saknades och där kan rapporten fylla ett tomrum. Förvaltningen välkomnar det uppdrag kommunstyrelsen fått i stadens budget för 2016 om att skyndsamt genomföra en översyn av flyktingmottagandet. Förhoppningsvis kan denna rapport fungera som ett underlag i det arbetet och vara ett stöd i en eventuell beslutsprocess gällande önskad organisation med tillhörande riktlinjer eller andra styrdokument.

Förvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden godkänner rapporteringen av uppdraget ”Övergripande riktlinjer för flyktingmottagandet i staden”.

Bilagor

1. Rapport av uppdraget ”Övergripande riktlinjer för flyktingmottagandet i Stockholms stad”